

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K § 1

Navrhuje sa predmet nariadenia vo vzťahu k pravidlám predkladania žiadostí a znižovania priamych podpôr Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027, na ktoré sa vzťahuje integrovaný administratívny a kontrolný systém (ďalej len „integrovaný systém“), a to v nadväznosti na novú právnu úpravu vyplývajúcu z nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení a nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení. Kompetencia Pôdohospodárskej platobnej agentúry je ustanovená zákonom č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (§ 10 ods. 1 písm. m) a § 18).

K § 2

Navrhuje sa žiadateľov informovať, že na spracovanie a kontrolu žiadosti sa použije integrovaný systém, ktorého právny rámec je okrem vnútroštátnej legislatívy upravený aj v čl. 65 nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení.

K § 3

Navrhuje sa systém predkladania žiadostí, ktorý umožní elektronickú komunikáciu fungujúcu v ročnom cykle. Návrh nariadenia vlády zjednodušuje administratívu žiadostí tým, že sa jedna žiadosť bude môcť týkať viacerých podpôr. Návrh nariadenia vlády využíva výhody digitalizácie tým, že na všetku komunikáciu so žiadateľmi sa spravidla využijú elektronické prostriedky. S cieľom uľahčiť proces predkladania žiadostí sa žiadateľom poskytnú vopred vyplnené formuláre, ktoré obsahujú aktualizované informácie relevantné pre žiadateľov. Na základe čl. 3 ods. 2 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173 z 31. mája 2022, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 183, 8. 7. 2022) (ďalej len „vykonávacie nariadenie (EÚ) 2022/1173“) návrh nariadenia vlády stanovuje termín predloženia žiadosti v príslušnom kalendárnom roku. Návrh obsahových náležitostí formulára žiadosti o podporu odkazuje na čl. 6, 8 a 9 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173 a na § 2 ods. 3 až 8 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z.“), aby sa tam stanovené obsahové požiadavky neduplikovali, a tam, kde sú tieto príliš všeobecné, ich v súlade s imperatívmi právnej istoty bližšie špecifikuje. Dokumenty, ktorými žiadateľ preukazuje splnenie podmienok na poskytnutie podpory, sú pre prehľadnosť vyňaté z paragrafového znenia a bližšie špecifikované v osobitnej prílohe k nariadeniu, a to, v prípade potreby, vrátane osobitných termínov, do ktorých sa majú predložiť. Žiadatelia naďalej zostávajú zodpovední za predloženie žiadosti o podporu, aby bolo možné jasne prevziať všetky súvisiace práva a povinnosti.

V nadväznosti na čl. 8 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173, podľa ktorého geopriestorová aplikácia obsahuje jednoznačnú identifikáciu poľnohospodárskych pozemkov a jednotiek pôdy, ktoré obsahujú nepoľnohospodárske plochy považované za oprávnené zo strany členského štátu podniku, sa pre žiadateľov navrhuje ustanoviť osobitná povinnosť v predloženej žiadosti identifikovať každú plochu podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb (ďalej len „nariadenie vlády Slovenskej republiky č.

436/2022 Z. z.“), a to v prípade, ak jej jednotlivá súvislá výmera v diele pôdneho bloku dosahuje aspoň 0,01 ha; § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. tým nie je dotknutý. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b) sa jedná sa teda len o povinnosť žiadateľa nahlasovať

- poľnohospodársku plochu, ktorá sa počas kalendárneho roka, na ktorý sa žiada o podporu, využíva na poľnohospodársku činnosť alebo ak sa poľnohospodárska plocha využíva aj na nepoľnohospodársku činnosť, využíva sa prevažne na poľnohospodársku činnosť, pričom poľnohospodárska plocha sa považuje za plochu využívanú prevažne na poľnohospodársku činnosť, ak jej využitie na poľnohospodársku činnosť nie je vzhľadom na intenzitu, povahu a časové rozvrhnutie nepoľnohospodárskej činnosti významne obmedzené a využitie plochy na nepoľnohospodársku činnosť netrvá viac ako 28 dní v kalendárnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra najviac na 14 dní,
- plochu, ktorá je pokrytá krajinnými prvkami, na ktoré sa vzťahuje povinnosť ich zachovania (podľa prílohy č. 2 časti A položky DPEP 8 nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z. a kondicionality),
- plochu, ktorá je využívaná na dosiahnutie minimálneho podielu ornej pôdy vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom (podľa prílohy č. 2 časti A položky DPEP 8 nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z. a kondicionality),
- plochu, ktorá je zriadená alebo udržiavaná v dôsledku celofarmovej eko-schémy podľa § 9 alebo
- plochu, ktorá je pokrytá bylinnými políčkami alebo priekopami, ak neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti.

Daná povinnosť žiadateľa identifikovať všetky (vyššie uvedené) oprávnené plochy významne súvisí s kontrolou požiadaviek a noriem kondicionality, ktoré žiadateľ musí dodržiavať na (vyššie uvedených) oprávnených plochách aj v prípade, keď na (vyššie uvedené) oprávnené plochy nepožaduje podporu.

K § 4

S cieľom predchádzať nezrovnalostiam sa umožňuje zmena alebo späťvzatie žiadostí v súlade s podmienkami a v termínoch stanovených na základe čl. 7 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173. Preto zmena alebo späťvzatie žiadostí nie je povolená v súvislosti s nesplnením podmienok na poskytnutie podpory, ktoré nemožno monitorovať alebo ktoré sa zistili z iných zdrojov, ako zo systému monitorovania plôch alebo administratívnou kontrolou, alebo ak bol žiadateľ informovaný o plánovanej kontrole na mieste alebo ak sa pri takejto neohlásenej kontrole už zistili nezrovnalosti. Platobná agentúra bude v súlade s čl. 7 ods. 2 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173 naďalej žiadateľov informovať o nedostatkoch zistených administratívnou kontrolou alebo systémom monitorovania plôch a naďalej budú môcť žiadatelia si žiadosť zmeniť v súlade s čl. 7 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173. Pre zvýšenie právnej istoty žiadateľov je ďalej konštatované, že na zmenenú žiadosť sa prihliada ako na žiadosť predloženú v termíne podľa § 3 ods. 1 a zníženie za oneskorené predloženie žiadosti sa neuplatní. Stanovené termíny neohrozujú riadne vyplácanie preddavkov a platieb podľa čl. 44 nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení.

K § 5

Návrh nariadenia vlády hľadá rovnováhu medzi záujmom žiadateľa dopĺňať predloženú žiadosť po termíne stanovenom v § 3 ods. 1 a záujmom verejnosti na právnej istote a efektívite systému žiadostí, ku ktorému neoddeliteľne patrí striktné dodržiavanie stanovených termínov. Výsledným kompromisom je umožnenie žiadateľom do žiadosti dopĺňať plochu a príslušný druh podpory (vrátane príloh preukazujúcich splnenie podmienok na poskytnutie podpory na doplnený

druh podpory v rámci dodatočného termínu stanoveného v § 5). Pre zvýšenie právnej istoty žiadateľov je ďalej konštatované, že na doplnenú žiadosť sa prihliada ako na predloženú v termíne podľa § 3 ods. 1 a zníženie za oneskorené predloženie žiadosti sa neuplatní.

K § 6

Aby sa v prípade oneskoreného predloženia úplnej žiadosti predišlo drakonickým účinkom § 32 ods. 1 písm. c) zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 280/2017 Z. z.“) *en bloc*, navrhuje sa miernejšia sankcia pre žiadateľov v niekoľkodennom omeškaní. Navrhované 1 % zníženie je pritom odstupňované v závislosti od počtu pracovných dní omeškania, aby motivovalo žiadateľov k urýchlenému predloženiu úplnej žiadosti. Aby však bola zachovaná efektivita systému žiadostí a právna istota ostatných žiadateľov, na žiadosť predloženú po 31. máji sa vôbec neprihliadne, čím odpadne potreba rozhodnúť o zastavení konania podľa § 32 ods. 1 písm. c) zákona 280/2017 Z. z. Miernejší postih sa však navrhuje uplatniť v prípade predloženia prílohy k žiadosti, ktorá sa predkladá v osobitných termínoch. Podpora pri opomenutí podľa predchádzajúcej vety sa neposkytne, až keď žiadateľ nepredloží prílohu ani v lehote určenej v osobitnej výzve platobnej agentúry na predloženie takejto prílohy; v prípade viazaných podpôr podľa § 23, 28 a 29 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. sa však uplatní pravidlo, že plocha, na ktorú sa takáto nepredložená príloha vzťahuje, nie je určenou plochou.

K § 7

Keďže doterajšia prax uplatňovania administratívnych sankcií v pôdohospodárstve poukázala na skôr neefektívnu prax platobnej agentúry, ktorá vypočítavala zníženia podpory aj v prípade, keď boli porušené podmienky podľa osobitných predpisov s následkom neposkytnutia podpory v celom rozsahu, navrhuje sa explicitne (ešte pred samotnými mechanizmami zníženia podpôr) zaviesť všeobecné pravidlo, podľa ktorého sa zníženia podpory nebudú vypočítavať, ak v danom prípade boli porušené podmienky podpory, ktoré majú za následok neposkytnutie podpory v celom rozsahu.

K § 8

Na zvýšenie právnej istoty sa navrhuje uviesť všeobecné pravidlá určenia plochy, napríklad ak je výmera plochy nahlásená v žiadosti nižšia ako plocha, ktorá spĺňa podmienky na poskytnutie podpory (ďalej len „určená plocha“); kontinuita s predchádzajúcim obdobím spoločnej poľnohospodárskej politiky je v návrhu nariadenia vlády zachovaná.

K § 9

Navrhuje sa zaviesť zníženie podpory s odrádzajúcim účinkom na žiadateľov za porušenie povinnosti uvedenej v § 3 ods. 6 v kontinuite s predchádzajúcim obdobím spoločnej poľnohospodárskej politiky. Trojpercentné zníženie celkovej podpory na plochu (to znamená trojpercentné zníženie, ktoré sa uplatní zo všetkých druhov podpôr na plochu *en bloc*) v roku predloženia žiadosti, ak je rozdiel medzi plochou podľa § 4 ods. 1 písm. a) alebo b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. a určenou plochou väčší ako 3 %, je pritom porovnateľné so špecifickým významom tejto sankcie, ktorý zásadne spočíva vo vymožitelnosti ochrany krajinných prvkov v pôdohospodárstve.

K § 10 a 11

Navrhuje sa zaviesť mechanizmus zníženia podpôr s odrádzajúcim účinkom na žiadateľov pri nadhodnotení plôch a zvierat. Oproti predchádzajúcemu obdobiu spoločnej poľnohospodárskej

politiky sa navrhujú zmierniť niektoré pravidlá pre znižovanie podpôr, ktoré boli neprimerané vzhľadom na vôľovú stránku žiadateľov. Navrhuje sa preto, aby sa zníženia podpôr na plochu, predstavujúce 1,5 násobok rozdielu výmery nahlásenej a určenej plochy, uplatnili až v prípade, že rozdiel výmery nahlásenej a určenej plochy presiahne 20 % určenej plochy alebo 12 ha. Ak vypočítaná suma zníženia, predstavujúca 1,5 násobok rozdielu výmery nahlásenej a určenej plochy, presiahne výmeru určenej plochy, podpora sa neposkytne a vypočítaná suma 1,5 násobku rozdielu výmery nahlásenej a určenej plochy sa v časti, ktorá presiahne sumu zodpovedajúcu výmere určenej plochy, uloží ako dodatočné zníženie podpory, ktoré je možné započítať v rámci žiadostí, ktoré žiadateľ predloží v nasledujúcich troch rokoch po roku predloženia žiadosti; dodatočné zníženie podpory však nesmie presiahnuť sumu zodpovedajúcu rozdielu výmery nahlásenej a určenej plochy. Toto pravidlo „stropu“ dodatočného zníženia podpory predstavuje kontinuitu s predchádzajúcim obdobím spoločnej poľnohospodárskej politiky a zmiernuje niektoré dopady započítavania dodatočného zníženia podpory. Mechanizmus započítavania je pritom v porovnaní s predchádzajúcim obdobím spoločnej poľnohospodárskej politiky ešte miernejší, pretože sa dodatočné zníženia navrhujú započítavať len z druhu podpory, v rámci ktorého došlo k zníženiu, a nie aj z iných druhov podpôr, ako tomu bolo v predchádzajúcom období spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Obdobné pravidlá po zohľadnení špecifik sa navrhujú uplatniť aj v prípade nadhodnotenia zvierat, s výnimkou pravidla „stropu“. Pravidlo zníženia uvedené v odseku 1 v poslednej vete „Ak sú všetky zvieratá neoprávnené, podpora sa neposkytne; ak počet neoprávnených zvierat presahuje tri, uloží sa dodatočné zníženie podpory vo výške 1,5 násobku sumy zodpovedajúcej počtu neoprávnených zvierat.“ pritom nie je v rozpore ani v duplicite s odsekom 5, ale rieši jednotlivý prípad, ktorý vzhľadom na spôsob výpočtu podľa odseku 5 z neho „vypadáva“, a to konkrétne prípad, ak sú všetky zvieratá neoprávnené a zároveň ich počet presahuje tri. Pravidlo v odseku 1 „ak počet neoprávnených zvierat presahuje tri, uloží sa dodatočné zníženie podpory vo výške 1,5 násobku sumy zodpovedajúcej počtu neoprávnených zvierat“ je vzhľadom na štruktúru ustanovenia nevyhnutné vykladať tým spôsobom, že nadväzuje na úvod vety „Ak sú všetky zvieratá neoprávnené, podpora sa neposkytne;“ ktorá sama o sebe by bola nadbytočná. K rovnakému záveru dôjdeme aj použitím gramatického výkladu (vzťah týchto jednoduchých viet je v odseku 1 riešený cez bodkočiarku). Obdobné výkladové pravidlo sa uplatní aj pre odseky 2 a 6.

Predmetom kontroly na mieste pri zvieratách je registrácia a identifikácia zvierat. V prípade, ak dôjde k presunom zvierat, nahlásením takejto zmeny do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat sa zvieratá, ak nebude nahradené, považuje za späťvzaté podľa § 4 ods. 2, a preto nie je neoprávneným zvieratkom podľa § 16 a dodatočné zníženie podpory sa v danom prípade nebude aplikovať. Pôdohospodárska platobná agentúra pri výkone kontrolnej činnosti zohľadní plynutie lehôt na splnenie povinností pri identifikácii a registrácii zvierat podľa § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov. Všetky zníženia podpory (okrem dodatočného zníženia podpory, v rámci ktorého sa uplatní mechanizmus započítavania) sa navrhujú uplatniť len na úrovni podpory s rovnakou jednotkovou sumou podpory, aby boli v rámci jednotlivých druhov podpôr primerané. Jednotkové sumy podpôr zverejňuje Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vo vestníku.

K § 12

Navrhujú sa všeobecné zásady zníženia podpory pri celofarmovej eko-schéme. Základom pre uplatnenie zníženia za porušenia celofarmovej eko-schémy v zmysle § 8 až 16 je určená plocha pre základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti. To, ktoré postupy sú žiadatelia povinní plniť

v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z., sa posudzuje podľa určenej plochy pre základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti.

K § 13

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy zlepšenie štruktúry ornej pôdy na úrovni 1,5 násobku výmery plochy, na ktorej nebol vykonaný postup, resp. na ktorom došlo k nedodržaniu jednotlivých požiadaviek pri vykonaní predmetného postupu.

K § 14

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy neproduktívna plocha na úrovni päťnásobku výmery plochy, na ktorej nebol vykonaný postup, resp. na ktorom došlo k nedodržaniu jednotlivých požiadaviek pri vykonaní predmetného postupu.

Pri určení výmery neproduktívnej plochy sa zohľadní uplatnenie váhových faktorov. Príklad: ak je žiadateľ povinný vyčleniť 1 % neproduktívnej plochy, ktoré zodpovedá 5 ha, splnenie požadovanej výmery sa posúdi po uplatnení váhových faktorov – vzhľadom na možnosť zvoliť si neproduktívne prvky s vyšším váhovým faktorom ako 1 môže dôjsť k situácii, že žiadateľ vyčlení 4,5 ha, ktoré po prepočte váhovými faktormi predstavujú 5 ha.

K § 15

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy dodržanie najväčšej výmery ornej pôdy. Na tento účel sa rozlišuje situácia, kedy nie je dodržaná požadovaná najväčšia výmera ornej pôdy a situácia, kedy biopás nespĺňa požadované kvalitatívne a kvantitatívne parametre. Zároveň v prípade, že biopás nedosahuje najmenej 50 % požadovanej šírky, je založený po 31. máji, nie je tvorený požadovanou zmesou, alebo v prípade biopáso tvoreného pôdou ležiacou úhorom s porastom nie je obhospodarovaný v zmysle požiadaviek, nepovažuje sa za biopás členiaci súvislú plochu ornej pôdy, t. j. v tomto prípade môže súčasne dôjsť k uplatneniu zníženia aj za nedodržanie najväčšej výmery ornej pôdy. Uplatnenie zníženia za neplnenie požadovaných parametrov biopáso sa realizuje znížením nahlásenej výmery príslušného biopáso, na ktorom je zistené porušenie; vo vzťahu k jednému biopáso sa zníženia nekumulujú, t. j. v prípade, že dôjde k zníženiu výmery za jedno porušenie na danom biopáse, v prípade zistenia ďalšieho porušenia na tom istom biopáse nedochádza k duplicitnému zníženiu o tú istú výmeru. Vzhľadom na rozsah požiadaviek v súvislosti s uplatnením dodržania najväčšej výmery ornej pôdy v prvých rokoch implementácie sa navrhuje obmedziť príslušné zníženia na polovicu v rokoch 2023 a 2024.

Navrhuje sa zaviesť pravidlo, podľa ktorého je vo vzťahu k zavlažovanej ploche v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. žiadateľ povinný predložiť platobnej agentúre požadované dôkazy preukazujúce uplatnenie predmetnej výnimky, v opačnom prípade sa na plochu bude nahliadať ako na nezavlažovanú.

K § 16

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy zatrávenie ornej pôdy v chránenom území na úrovni päťnásobku výmery plochy, na ktorej nebol vykonaný postup, resp. na ktorom došlo k nedodržaniu jednotlivých požiadaviek pri vykonaní predmetného postupu.

Navrhuje sa tiež zníženie na úrovni 1 % v prípade, že žiadateľ predloží evidenciu pasenia oneskorene; ak žiadateľ evidenciu pasenia nepredloží ani v lehote určenej vo výzve platobnej agentúry, zníženie postihne celú požadovanú výmeru zatrávenej ornej pôdy.

K § 17

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy plocha vysiatá zmesami pre opel'ovače na úrovni päťnásobku výmery plochy, na ktorej nebol vykonaný postup,

resp. na ktorom došlo k nedodržaniu jednotlivých požiadaviek pri vykonaní predmetného postupu.

Výmera plochy vysiatej zmesami pre opel'ovače zohľadní výmeru neproduktívnej plochy po uplatnení váhových faktorov. Príklad: ak je žiadateľ povinný vyčleniť 1 % neproduktívnej plochy, ktoré zodpovedá 5 ha, vzhľadom na možnosť zvoliť si neproduktívne prvky s vyšším váhovým faktorom ako 1 môže dôjsť k situácii, že žiadateľ vyčlení 4,5 ha, ktoré po prepočte váhovými faktormi predstavujú 5 ha. Základom pre plnenie postupu plocha vysiatá zmesami pre opel'ovače je v tomto prípade 5 ha.

K § 18

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy obhospodarovanie trvalého trávneho porastu kosením na úrovni dvojnásobku výmery plochy, na ktorej nebol vykonaný postup, resp. na ktorom došlo k nedodržaniu jednotlivých požiadaviek pri vykonaní predmetného postupu.

K § 19

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy obhospodarovanie trvalého trávneho porastu pasením na úrovni dvojnásobku výmery plochy, na ktorej nebol vykonaný postup, resp. na ktorom došlo k nedodržaniu jednotlivých požiadaviek pri vykonaní predmetného postupu.

Navrhuje sa tiež zníženie na úrovni 1 % v prípade, že žiadateľ predloží evidenciu pasenia oneskorene; ak žiadateľ evidenciu pasenia nepredloží ani v lehote určenej vo výzve platobnej agentúry, zníženie postihne celú požadovanú výmeru plochy trvalého trávneho porastu, na ktorej sa malo vykonať pasenie.

K § 20

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy celoročný zelený kryt medziradia vinice, ovocného sadu alebo chmeľnice odstupňované podľa počtu medziradií, v ktorých sa celoročný zelený kryt nenachádza.

K § 21

Navrhuje sa zníženie za porušenie postupu celofarmovej eko-schémy obhospodarovanie rýchlorastúcich drevín na úrovni dvojnásobku výmery plochy pokrytej rýchlorastúcimi drevinami.

K § 22

Navrhuje sa zaviesť mechanizmus zníženia za nadhodnotenie v prípade celofarmovej eko-schémy. Vzhľadom na rozsah nových požiadaviek sa zároveň navrhuje administratívne sankcie v rokoch 2023 a 2024 neuplatniť a v rokoch 2025 a 2026 obmedziť na 20 %, resp. 25 % sumy celofarmovej eko-schémy.

K § 23

Navrhujú sa zníženia za porušenie podmienok podpory na zlepšenie životných podmienok zvierat podporou pastevného chovu odstupňované podľa počtu dní, v ktorých nie je zabezpečené pasenie zvierat. Navrhuje sa tiež zníženie v prípade, že žiadateľ predloží evidenciu pasenia oneskorene; ak žiadateľ evidenciu pasenia nepredloží ani v lehote určenej vo výzve platobnej agentúry, zníženie postihne celú požadovanú výmeru plochy trvalého trávneho porastu, na ktorej sa malo vykonať pasenie.

K § 24

Navrhuje sa zaviesť mechanizmus zníženia podpôr s odrádzajúcim účinkom na žiadateľov v nadväznosti na povinnosť členského štátu, vyplývajúcu z čl. 62 nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení, prijať účinné a primerané opatrenia, aby sa zabránilo obchádzaniu ustanovení

práva Únie a aby sa najmä zabezpečilo, že žiadne výhody stanovené v právnych predpisoch v oblasti poľnohospodárstva sa neposkytnú fyzickým ani právnickým osobám, pri ktorých sa zistilo, že v rozpore s cieľmi uvedených právnych predpisov sa podmienky požadované na získanie takýchto výhod vytvorili umelo. Oproti doterajším ustanoveniam, týkajúcich sa umelo vytvorených podmienok, ktoré normovali neposkytnutie podpory v prípade umelo vytvorených podmienok, sa v súlade s princípmi právnej istoty navrhuje v odseku 1 explicitné naviazanie tohto všeobecného pravidla na aktuálny rozsah umelo vytvorených podmienok s následným znížením v sume 1,5 násobku toho, čo by bol žiadateľ nimi získal, čím sa odstraňuje interpretačná pochybnosť predmetného ustanovenia. V odsekoch 2 a 3 sú potom stanovené špecifické prípady, v rámci ktorých sa zohľadňuje vecný charakter umelo vytvorených podmienok, čím sa zároveň zabezpečuje primeranosť mechanizmu ako takého. Odrádzajúci účinok sa pritom znásobuje vzhľadom na mechanizmus započítania dodatočných znížení, ktoré sa navrhujú započítavať z akéhokoľvek druhu podpory v rámci predloženej žiadosti alebo v rámci žiadosti predloženej počas troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov.

K § 25

Navrhuje sa zaviesť mechanizmus zníženia podpôr s odrádzajúcim účinkom na žiadateľov v nadväznosti na povinnosť členského štátu zriadiť systém správnych sankcií v súvislosti s kondicionalitou, ktorý rešpektuje rámec určený v čl. 84 a 85 nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení a v čl. 6 až 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1172 zo 4. mája 2022, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 vzhľadom na integrovaný administratívny a kontrolný systém v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a uplatňovanie a výpočet správnych sankcií v súvislosti s kondicionalitou (Ú. v. EÚ L 183, 8. 7. 2022) (ďalej len „delegované nariadenie (EÚ) 2022/1172“). Pri nedodržaní pravidiel kondicionality noriem dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok (DPEP) a požiadaviek hospodárenia (PH) bude žiadateľovi primerane znížená suma podpôr. Číselné vyjadrenia hodnôt pre kritériá závažnosti, rozsahu a trvania a určenie percentuálneho zníženia bude zverejnené vo vestníku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Percentuálne zníženie podpôr v prípadoch opakovaného a úmyselného porušenia podmienky bližšie upravuje návrh nariadenia vlády nad rámec čl. 9 ods. 3 a čl. 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/1172, a to v záujme zabezpečenia vyššej právnej istoty pri uplatňovaní mechanizmu znížení v súvislosti s kondicionalitou. V prípade zistenia porušenia, ktoré boli zistené v kalendárnom roku kontroly, ale ktoré prislúchajú do obdobia predošlých kalendárnych rokov, sa navrhuje spôsob započítania uvedeného zníženia z podpôr, ktoré budú, resp. by boli vyplatené v kalendárnom roku kontroly. V prípade, že výška zníženia podpôr je vyššia ako žiadateľov nárok na podporu v kalendárnom roku kontroly, nevyrovnaný zostatok sa od žiadateľa vymôže ako nezrovnalosť podľa čl. 30 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/128.

K § 26

Navrhujú sa pravidlá, ktoré upravujú poradie zníženia podpôr, a to v nadväznosti na ich vecný charakter, čo je predpokladom riadneho uplatňovania mechanizmu znižovania podpôr ako celku.

K § 27

Navrhujú sa pravidlá oznamovania prípadu vyššej moci a mimoriadnych okolností podľa čl. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení, ktoré zjednodušujú a zefektívňujú postup oznamovania využívaním formulára dostupného na webovom sídle platobnej agentúry. Žiadateľ je podľa návrhu nariadenia vlády povinný tak urobiť do 15 pracovných dní odo dňa, keď je schopný tak urobiť. Formulácia predmetného ustanovenia je zvolená v kontinuite s predchádzajúcim

obdobím spoločnej poľnohospodárskej politiky tým spôsobom, aby zahŕňala aj prípady práceneschopnosti žiadateľa.

K § 28

Navrhujú sa pravidlá pre situácie prevodu podnikov sprevádzané prevodom povinností, vyplývajúcich z podmienok na poskytnutie podpory, a to tým spôsobom, aby sa v prípade prevodu podniku z jedného žiadateľa na druhého v roku predloženia žiadosti zohľadnila len jedna žiadosť o podporu daného podniku, ako to vyžaduje čl. 3 ods. 5 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2022/1173. Navrhované ustanovenie rieši výlučne prípady jednoročných záväzkov a týka sa výlučne celého podniku uvedeného v predloženej žiadosti. Podnikom sú podľa čl. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v platnom znení všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu. § 4 nariadenia vlády č. 3/2023 Z. z. rieši viacročné záväzky a je osobitným predpisom vo vzťahu k navrhovanému prevodu podnikov. Navrhovanými pravidlami sa upravuje administratívny postup platobnej agentúry pri vyhodnocovaní žiadostí o podporu a nijakým spôsobom sa nezasahuje do zmluvnej slobody žiadateľov pri prevode podnikov.

K § 29 a 30

Navrhujú sa spoločné a prechodné ustanovenia. Z dôvodu zabezpečenia plynulého prechodu do nového obdobia spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zavádzajú niektoré výnimky pre rok 2023, týkajúce sa predkladania žiadostí. Žiadateľovi sa napríklad umožní predložiť v roku 2023 elektronickú evidenciu prenajatých a vlastných pozemkov do 31. júla 2023, a to z toho dôvodu, aby si ju upravil podľa požiadaviek integrovaného systému, ktorý údaje z takto predloženej evidencie spracuje, keďže je nevyhnutné ju predložiť prostredníctvom informačného systému, resp. softvéru, ktorý umožní výstup v excelovom alebo v inom obdobnom databázovom súbore. Návrh nariadenia vlády pritom stanovuje povinnosť predkladať elektronickú evidenciu prenajatých a vlastných pozemkov pre všetkých žiadateľov, teda nielen pre nájomcov, ale aj pre vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, a to z dôvodu zníženia administratívnej záťaže spracovania žiadosti, ako aj z dôvodu, že sa k tomu Slovenská republika zaviazala v bode 4.3.1.2 Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027, podľa ktorého každý žiadateľ uvedie druh právneho titulu v čase podania jednotnej žiadosti na základe evidencie podľa legislatívy Slovenskej republiky.

Aby bolo možné využívať výhody digitalizácie, zavádza sa povinnosť žiadateľa sa pred predložením žiadosti zaregistrovať v informačnom systéme platobnej agentúry podľa § 16 a 17 zákona č. 280/2017 Z. z.

Keďže z názvu navrhovaného nariadenia vyplýva, že sa pravidlá predkladania žiadostí, výkonu kontroly a znižovania priamych podpôr vzťahujú na Strategický plán spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027, nie je potrebné prechodné ustanovenie, že sa na požiadavky a podmienky v súvislosti so žiadosťami predložené do účinnosti tohto nariadenia vzťahujú doterajšie predpisy. Uvedené navyše vyplýva aj z prechodných ustanovení nariadenia (EÚ) 2121/2115 v platnom znení a nariadenia (EÚ) 2021/2116 v platnom znení. Z dôvodu zabezpečenia plynulého prechodu do nového obdobia spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zavádzajú niektoré výnimky pre rok 2023 týkajúce sa predkladania žiadostí. Žiadateľovi sa napríklad umožní predložiť v roku 2023 elektronickú evidenciu prenajatých a vlastných pozemkov do 31. júla 2023, a to z toho dôvodu, aby si ju upravil podľa požiadaviek integrovaného systému, ktorý údaje z takto predloženej evidencie spracuje, keďže je nevyhnutné ju predložiť prostredníctvom informačného systému, resp. softvéru, ktorý umožní výstup v excelovom alebo v inom obdobnom databázovom súbore. Zároveň sa navrhujú prechodné ustanovenia, ktoré sa týkajú

mechanizmu zníženia podpôr pri celofarmovej eko-schéme, a to z dôvodu uľahčenia jej implementácie.

K § 31

Navrhuje sa transpozičné ustanovenie.

K § 32

Navrhuje sa účinnosť nariadenia.

K prílohe č. 1

Navrhuje sa zoznam príloh k žiadosti o podporu, ktorými žiadateľ preukazuje splnenie podmienok na príslušný druh podpory podľa osobitných predpisov.

K prílohe č. 2

Navrhuje sa transpozičná príloha, ktorá obsahuje zoznam právnych predpisov Európskej únie, ktoré návrh nariadenia vlády vykonáva.